İSLÂM AKÎDESİNE DÂVET ETMEK

﴿ الدعوة إلى العقيدة الإسلامية ﴾

[Türkçe — Turkish — تركي]

Salih b. Fevzân el-Fevzân

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿ الدعوة إلى العقيدة الإسلامية ﴾

« باللغة التركية »

صالح بن فوزان الفوزان

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2010 - 1431

islamhouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Müslümanın, Allah Teâlâ'nın kendisine İslâm akîdesini öğrenmeyi ve bu akîdeye sımsıkı sarılmayı lutfetmesinden sonra küfür ve şirk karanlığından İslâm nûruna çıkarması için insanları bu akîdeye dâvet etmesi gerekir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ لَآ إِكْرَاهَ فِي ٱلدِّينِۖ قَد تَّبَيَّنَ ٱلرُّشْدُ مِنَ ٱلْغَيِّۚ فَمَن يَكْفُرْ بِٱلطَّٰغُوتِ وَيُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ
فَقَدِ ٱسْتَمْسَكَ بِٱلْعُرْوَةِ ٱلْوُثْقَىٰ لَا ٱنفِصَامَ لَهَاۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾ ٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
يُخْرِجُهُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِۖ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَوْلِيَآؤُهُمُ ٱلطَّٰغُوتُ يُخْرِجُونَهُم
مِّنَ ٱلنُّورِ إِلَى ٱلظُّلُمَٰتِۗ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ ﴾

[سورة البقرة الآيتان :٢٥٦- ٢٥٧]

"Dînde zorlama yoktur.Artık hak ile bâtıl (hidâyet ile dalâlet) birbirinden ayırt edilmiştir.O halde her kim, tâğûtu inkâr eder ve Allah'a îmân ederse, kopmayan sağlam kulpa sarılmıştır. Allah, (kullarının dediklerini) hakkıyla işitir, (onların yaptıklarını ve niyetlerini) iyi bilir. Allah, (yardımı, tevfiki ve korumasıyla) mü'minlerin dostudur.Onları (küfür) karanlıklarından (îmân) nûruna çıkarır.İnkâr edenlere gelince, onların dostları da tâğûttur, onları (îmân) nûrundan (küfür) karanlıklarına götürür.İşte bunlar, cehennemlik olanlardır. Onlar orada (ebedî) olarak kalıcıdırlar."[1]

İslâm akîdesine dâvet,gelmiş-geçmiş bütün elçilerin dâvetlerinin başlangıcı olmuştur. Onlar İslâm akîdesine dâvetten önce başka bir şeye başlamamışlardır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَٱجْتَنِبُوا۟ ٱلطَّٰغُوتَۖ ... ﴾

[سورة النحل الآية :٣٦]

---

[1] Bakara Sûresi: 256-257

"Andolsun ki biz, (geçmişte) **her ümmete** (topluluğa) **bir elçi gönderdik** (ve ona şöyle söylemesini emrettik)**: 'Yalnızca Allah'a ibâdet edin ve Tâğûta ibâdet etmekten sakının."**[1]

Her elçi (rasûl), kavmine dâvete başlarken onlara şöyle derdi:

﴿...يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥٓۚ إِنۡ أَنتُمۡ إِلَّا مُفۡتَرُونَ ٥٠﴾

[سورة هود الآية:٥٠]

"Ey Kavmim! Yalnızca Allah'a ibâdet edin. Sizin O'ndan başka ibâdete lâyık bir ilâhınız yoktur. Siz, (Allah'a ortak koşmanızla) **ancak yalancılarsınız."**[2]

Nitekim Nûh, Hûd, Sâlih, Şuayb, İbrahim, İsa, Musa, Muhammed ve diğer elçilerin hepsi kavimlerine bu sözü söylemişlerdir. -Allah'ın salât ve selâmı, hepsinin üzerine olsun-.

Bu akîdeyi bilen ve gereğince yaşayan herkesin sadece kendisini düşünmemesi gerekir. Aksine elçilerin ve onlara inananların izlediği yol gibi, insanları, hikmet ve güzel öğütle bu akîdeye dâvet etmesi gerekir.

Hiç şüphesiz bu akîdeye dâvet etmek, esas ve hareket noktasıdır. Dolayısıyla bu akîdeye dâvetten önce, bu akîdeyi ayakta tutuncaya ve onu gerçekleştirinceye kadar, farzları yerine getirmeye ve haramları terk etmeye dâvet etmemek gerekir. Çünkü bütün amelleri geçerli kılan esas, bu akîdedir. Bu akîde olmadan ameller ne geçerli olur, ne kabul görür, ne de sahibine sevap kazandırır.Bir binanın temeli olmadan ayakta duramaması ve düzelememesi, herkesçe bilinen bir şeydir.

Bunun içindir ki bütün elçiler, her şeyden önce akîdeye önem verirlerdi.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- dâvetçiler gönderirken, onlara, ilk önce akîdeyi düzeltmeye dâvet etmelerini vasiyet ederdi.

İbn-i Abbas'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Muâz b. Cebel'i Yemen'e gönderirken ona şöyle buyurmuştur:

---

[1] Nahl Sûresi:36

[2] Hûd Sûresi: 50

((إِنَّكَ تَأْتِي قَوْماً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ، فَلْيَكُنْ أَوَّلَ ماَ تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ شَهَادَةُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ (وَفِي رِوايَةٍ: إِلَى أَنْ يُوَحِّدُوا اللهَ)، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوكَ لِذَلِكَ، فَأَعْلِمْهُمْ أَنَّ اللهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَ لَيْلَةٍ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوكَ لِذَلِكَ، فَأَعْلِمْهُمْ أَنَّ اللهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً تُؤْخَذُ مِنْ أَغْنِيائِهِمْ فَتُرَدُّ عَلَى فُقَرَائِهِمْ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوكَ لِذَلِكَ، فَإِيَّاكَ وَكَرَائِمَ أَمْوَالِهِمْ، وَاتَّقِ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ، فَإِنَّهُ لَيْسَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ اللهِ حِجَابٌ.)) [رواه البخاري ومسلم]

"Hiç şüphe yok ki sen, ehl-i kitaptan bir topluma gidiyorsun. Onları dâvet edeceğin ilk şey; Allah'tan başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilâhın olmadığına şehâdet etmek olsun. (Başka bir rivâyette, ibâdette Allah'ı birlemek olsun). Eğer onlar sana bu konuda itaat ederlerse, Allah'ın günde beş vakit namazı onlara farz kıldığını bildir. Eğer onlar bu konuda sana itaat ederlerse, Allah'ın zenginlerinden alınıp fakirlerine verilmek üzere zekâtı farz kıldığını onlara bildir. Eğer onlar bu konuda sana itaat ederlerse, onların mallarının en iyilerini almaktan sakın. Mazlûmun bedduâsından sakın. Zirâ zulme uğrayanın bedduâsı ile Allah arasında perde yoktur."[1]

Bu hadis-i şerif ile Kur'an'da geçen elçilerin dâvetlerinden ve Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hayatını iyice inceledikten sonra Allah'ın yoluna dâvet metodundan şu anlaşılmaktadır: İnsanların ilk dâvet edilmesi gereken şey; Allah'a ibâdet etmek, O'na hiçbir şeyi ortak koşmamak ve O'nun dışında ibâdet edilenleri terk etmek demek olan akîdeye dâvet etmek olmalıdır. İşte lâ ilâhe illallah'ın anlamı budur.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, peygamberlik geldikten sonra Mekke'de onüç yıl kalmış ve bu sûrede insanlara namazı, zekâtı, orucu, haccı ve cihâdı emretmeden önce fâiz, zinâ, içki ve kumar gibi haramları da terk etmeye dâvet etmeden önce yalnızca Allah'a ibâdet etmek ve putlara ibâdet etmeyi terk etmek sûretiyle akîdeyi düzeltmeye dâvet etmiştir.

İşte bu, günümüzde dâvete mensup olduklarını söyleyen, fakat akîdeye önem vermeyip sadece ahlâkî davranışlar üzerinde duran bazı cemaatlerin ne kadar hatalı olduklarını bize açıkça göstermektedir.

---

[1] Buhârî ve Müslim, İbn-i Abbas'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet etmiştir. Buhârî; zekât kitabı,bab:63,hadis no:1496 (3/449).Müslim;Îmân kitabı,bab:7, hadis no:121, (1/146).

Bu cemaatler, bazı İslâm ülkelerinde pek çok insanın kabirlerin üzerine yapılan türbelerin çevresinde büyük şirk işlediklerini gördükleri halde, bu olay inkâr edilmemekte, -çok az bir kesimi müstesnâ- ne bir söz söylemekle, ne bu konuda bir konferans vermekle, ne de bir kitap yazmakla nehy edilmektedir. Hatta bu cemaatler içerisinde şirk işleyen ve haktan sapmış tasavvufçular olduğu halde onları nehy eden ve uyaran kimseler de bulunmamaktadır. Oysa bu kimseleri hâlis tevhîde ve akîdelerini düzeltmeye dâvet etmek, inkârcıları ve küfürlerinde ısrar eden kâfirleri İslâm'a dâvet etmekten daha önce gelir. Çünkü kâfirlerle inkârcılar, küfürlerini açıkça söylemekte ve izledikleri yolun elçilerin getirdikleri şeylere aykırı olduğunu kabul etmektedirler.Fakat kabirlerde yatan ölülere ibâdet eden kabirciler ve haktan sapan tasavvufçular, kendilerini müslümanlar görmekte ve üzerinde bulundukları yolun da İslâm olduğunu zannetmektedirler. Böylelikle hem kendileri aldanmakta, hem de başkalarını aldatmaktadırlar. Oysa Allah -azze ve celle- bize, dâvet ve cihada önce kâfir olan yakın akrabalardan başlamamızı emretmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ وَأَنذِرۡ عَشِيرَتَكَ ٱلۡأَقۡرَبِينَ ٢١٤ ﴾ [سورة الشعراء الآية :٢١٤]

"(Ey Peygamber! Kavminden) **Sana en yakın akrabalarını** (onlara gelecek azabımızdan) **uyar.**"[1]

Başka bir âyette şöyle buyurmuştur:

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَٰتِلُواْ ٱلَّذِينَ يَلُونَكُم مِّنَ ٱلۡكُفَّارِ وَلۡيَجِدُواْ فِيكُمۡ غِلۡظَةٗۚ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلۡمُتَّقِينَ ١٢٣ ﴾ [سورة التوبة الآية :١٢٣]

"**Ey îmân edenler! Kâfirlerden size yakın olanlarla savaşın ve onlar sizde şiddet ve sertlik bulsunlar. Biliniz ki Allah,** (yardım ve desteğiyle) **muttakîlerle beraberdir.**"[2]

Müslümanların safları, yabancı şeylerden temizlemedikçe, onların açık düşmanlarına karşı ayakta durmaya ve onlara dayanmaya güçleri asla yetmeyecektir.

Anlatıldığına göre, (kabirde yatan ölüye kurban kesmek, yalvarıp yakarmak gibi davranışlarla ona ibâdet eden) kabirci, birisini putun önünde ona ibâdet ederken görünce, bu durumu çirkin görüp reddetti.

---

[1] Şuara Sûresi: 214

[2] Tevbe Sûresi: 123

Puta ibâdet eden adam ona şöyle dedi:

-Sen, sana görünmeyen bir mahluka ibâdet ediyorsun, ben ise benim önümde duran bir mahluka ibâdet ediyorum. O halde hangimiz daha şaşılacak bir haldedir?

Kabirci bu huccet karşısında cevap veremedi. Bu durum, kendisine fayda ya da zarar vermeyen şeylere ibâdet ettiklerinden dolayı her ikisi de müşrik ve dalâlette olmakla birlikte kabircinin dalâleti, daha derin ve istediği şeyin imkânsızlığı daha büyüktür.

Bu nedenle Allah'ın yoluna dâvet edenlerin, diğer şeylerden daha fazla akîde üzerinde durmaları, öncelikle akîdeyi okuyup anlamaları, sonra da onu başkalarına öğretmeleri, akîdeden sapan veya akîdeyi ihlal eden kimseyi akîdeye dâvet etmesi gerekir.

Nitekim Allah Teâlâ, Peygamberi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e şöyle buyurmuştur:

﴿ قُلْ هَٰذِهِۦ سَبِيلِىٓ أَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ ۚ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا۠ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِى ۖ وَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ١٠٨ ﴾ [سورة يوسف الآية :١٠٨]

"(Ey Peygamber! Onlara) **De ki: İşte bu, benim yolumdur. Ben,** (yalnızca) **Allah'a** (ibâdete) **dâvet ediyorum, ben ve bana uyanlar, aydınlık bir yol üzereyiz.Allah'ı** (ortaklardan) **tenzih ederim. Ben,** (Allah'a) **ortak koşanlardan da değilim.**"[1]

İmam İbn-i Cerîr et-Taberî -Allah ondan râzı olsun- (ölümü: hicrî 310) bu âyet-i kerimenin tefsirinde şöyle demiştir:

"Zikri yüce olan Allah, Peygamberi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e şöyle buyurmuştur:

﴿ قُلْ ﴾ "Ey Muhammed! De ki:"

﴿ هَٰذِهِۦ ﴾ "Allah'ı birlemek, ilâhlara ve putlara değil de ibâdeti yalnızca O'na hâlis kılmak, O'na itaat etmek ve O'na karşı gelmeyi terk etmeye çağırdığım dâvet ve benim üzerinde bulunduğum bu yol"

[1] Yusuf Sûresi: 108

﴿ سَبِيلِيٓ ﴾ "Yolum ve dâvetim"

﴿ أَدۡعُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِۚ ﴾ "Yalnızca Allah Teâlâ'ya dâvet ederim. O'nun ortağı yoktur."

﴿ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ ﴾ "Ben bunu yakînen bilerek"

﴿ أَنَا۠ ﴾ "Yani ben, bunu yakînen bilerek"

﴿ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِيۖ ﴾ "Ve bana uyanlar yani beni tasdik eden ve bana îmân edenler de yakînen bilerek ona dâvet ederler"

﴿ وَسُبۡحَٰنَ ٱللَّهِ ﴾ "Zikri yüce olan Allah, Peygamberine şöyle demektedir:

-Ey Muhammed! De ki: Mülkünde bir ortağı veya hükmünde kendisinden başka bir ilâhın olmasından Allah Teâlâ'yı tenzih eder ve O'nu yüceltiririm."

﴿ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ١٠٨ ﴾ "Ben,O'na şirk koşan şirk ehlinden uzağım. Ne ben onlardanım, ne de onlar bendendir."[1]

Bu âyeti kerîme, İslâm akîdesini bilmenin ve bu akîdeye dâvet etmenin ne kadar önemli olduğuna, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e uyanların, bu konuda onu örnek alan, akîdeyi bilen ve ona dâvet eden vasfıyla vasıflanan kimseler olduğuna, bu akîde ile ilgili hükümleri öğrenmeye önem vermeyen ve ona dâvet etmeyenin ise, -O'na tâbi olanlardan olduğunu iddiâ etse bile-, hakikatte Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e uyanlardan olmadığına delâlet etmektedir.

İbn-i Kayyim -Allah ona rahmet etsin- Allah Teâlâ'nın:

﴿ ٱدۡعُ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِٱلۡحِكۡمَةِ وَٱلۡمَوۡعِظَةِ ٱلۡحَسَنَةِۖ وَجَٰدِلۡهُم بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُۚ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعۡلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِۦ وَهُوَ أَعۡلَمُ بِٱلۡمُهۡتَدِينَ ١٢٥ ﴾ [سورة النحل الآية: ١٢٥]

[1] İbn-i Cerîr'in sözü burada sona ermiştir.Bknz: "Câmiul-Beyân".Telif: İbn-i Cerîr et-Taberi.Yusuf Sûresi: 108. âyetin tefsiri. C:7. s:14.

"(Ey Peygamber!) Rabbinin yoluna (dînine),hikmet ve güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel şekilde mücâdele et.Şüphesiz Rabbin, yolundan sapanları en iyi bilendir ve O, hidâyete erenleri de en iyi bilendir."[1]

Emrinin anlamı hakkında şöyle demiştir:

"Allah Teâlâ, dâvetin merhalelerini zikretmiş ve bunları, dâvet edilen kimsenin durumuna göre üç kısma ayırmıştır:

1. Dâvet edilen kimse; hakkı isteyen ve hakkı öğrendiği takdirde onu başkasına tercih edecek olan kimse ise, bu takdirde sadece hikmetle dâvet edilir. Bunun öğüt ve mücâdeleye ihtiyacı yoktur.

2. Dâvet edilen kimse, hakkın zıddı olan bir şeyle meşgul, ancak hakkı öğrendiği takdirde onu başkasına tercih edecek ve ona uyacak kimse ise, bunun hikmetle birlikte hem teşvik edici, hem de korkutucu öğüde ihtiyacı vardır.

3. Dâvet edilen kimse, inatçı ve karşı çıkan bir kimse ise, bu kimse ile en güzel bir şekilde mücâdele edilmeye ihtiyaç vardır. Eğer güzel bir şekilde mücâdele edildikten sonra hala hakka dönmezse, onunla mücâdeleden sonra -mümkün olursa- düello (mübâreze) yoluna geçilir."[2]

Böylelikle dâvet metodu ve bu dâvette yapılması gereken şeyler açıkça belli olmuştur.

Yine, bu dâvete mensup olduklarını söyleyen bazı cemaatlerin Allah -azze ve celle- ve elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in açıkladıkları doğru metoda aykırı olarak izledikleri yolun hatalı olduğu açıkça belli olmuştur.

[1] Nahl Sûresi: 125
[2] İbn-i Kayyim'in sözü burada bitmiştir.Bknz:"es-Savâik el-Mursele".İbn-i Kayyim, c: 4, s: 1276.